Juryutlåtande

INNEHÅLL

Introduktion	3
Tävlingsuppgiften och dess förutsättningar	3
Syfte	3
Tävlingsuppgift	3
Inlämnade förslag	3
Jury	3
Bedömningskriterier	4
Juryns generella kommentarer	4
Juryns beslut	5
Vinnare	6
Hedersomnämnanden	8
Alla deltagare	14

INTRODUKTION

Stockholmsmässan/Nordbygg och Svenska Teknik & Designföretagen i samarbete med Svensk Betong samt Sveriges Arkitekter inbjöd i september 2015 till arkitekttävling för studenter om utformningen av ett besökscafé vid Nordbygg 2016.

I samband med starten av tävlingen genomfördes föreläsningar/seminarier tillsammans med inbjudna skolor och tävlingsarrangörerna. Vid dessa föreläsningar gavs ytterligare information kring tävlingens förutsättningar och krav samt specifik information om materialet betong. Föreläsningarna filmades (på Chalmers i Göteborg) och har funnits tillgängliga för samtliga tävlande via webb.

Det vinnande förslaget belönas med en prissumma på 20 000 kronor och därutöver kommer ett antal förslag att ges hedersomnämnanden. Dessa presenteras i en utställning under Nordbygg. Samtliga studenter som har deltagit med vinnande eller hedersomnämnda förslag kommer också att bjudas in till ett program med studiebesök hos företag inom betongindustrin.

TÄVLINGSUPPGIFTEN OCH DESS FÖRUTSÄTTNINGAR

SYFTE

Tävlingens syfte var att få fram förslag till utformning av ett café som ska fungera som en kreativ mötesplats i mässmyllret samt även som informationspunkt för Svensk Betong.

TÄVLINGSUPPGIFTEN

Tävlingsuppgiften var att skapa ett innovativt, spänstigt, spännande och oväntat möte med betong, uttryckt i en fungerande cafémiljö på Nordbygg 2016 i Stockholm. Det som eftersöktes var nytänkande, spännande och roliga idéer – lösningar som visar på betongens möjligheter och goda egenskaper, samtidigt som de kombinerar praktisk funktion med en upplevelse för betraktaren.

INLÄMNADE FÖRSLAG

Tävlingen startade den 1 september 2015. Vid tävlingstidens utgång, den 23 november 2015, hade 45 godkända förslag lämnats in.

JURY

Tävlingsförslagen har bedömts av en jury bestående av:

- Peter Söderberg, projektchef Stockholmsmässan/Nordbygg
- Susanne Bremberg, arkitekt SAR/MSA, representant för Svenska Teknik & Designföretagen
- Malin Löfsjögård, vd Svensk Betong
- Henrik Vinell, Strängbetong (representant för Svensk Betong)
- Joakim Lyth, arkitekt SAR/MSA utsedd av Sveriges Arkitekter

- Juryns sekreterare var Tove Dumon Wallsten, SAR/MSA, Sveriges Arkitekter.
- Tävlingsfunktionär var Cecilia Fridell, Svensk Betong.

BEDÖMNINGSKRITERIER

Förslagen har bedömts utifrån följande kriterier, utan inbördes ordning, samt utifrån de krav och önskemål som ställts i programmet:

- Innovationshöjd
- Arkitektonisk gestaltning
- Funktion
- Genomförbarhet

JURYNS GENERELLA KOMMENTARER

De 45 tävlingsförslagen visar på olika sätt att använda materialet betong, och skulle kunna delas in i ett antal ”familjer” efter de olika platsskapande element de arbetar med.

Många av förslagsställarna har valt att arbeta med olika typer av väggkonstruktioner, där caférummet antingen skapas genom att materialet omfamnar och sluter in caféet, eller genom att skilja av och dela upp caféytan i flera olika delar. Andra förslag arbetar främst med takelement – som antingen skapar ett fritt rum inunder sig (med takmoduler som hängande struktur eller buren av ett antal olikformade pelare) eller med takmoduler som växer ut från en massiv bas. En annan ”familj” av element kan beskrivas som ”möbler” – modulelement i olika skalor, alltifrån läktare och träd, till enskilda sammankopplade delar till enheter och kluster.

Förslagen visar alla på betongens materiella kvaliteter på olika sätt – i olika skala och detaljeringsgrad vill man föra fram betongens plastiska kvaliteter och leka med ytbehandling, även om juryn konstaterat att förhållandevis få förslag löpt linan ut och till exempel arbetat med grafisk betong och ytstruktur på ett varierat sätt.

Många av förslagsställarna har utgått från en fördom som förväntas finnas kring betong som ett grått och tråkigt material och har velat påvisa motsatsen genom att förvåna och radikalt utmana betongens förutsättningar. Ibland har detta lett till svårgenomförda projekt – betong är i sig främst ett tungt material, som gjutes till sin slutliga form och caféet behöver både kunna produceras på ett snabbt och enkelt sätt, och kunna användas av många besökare under Nordbygg. Tidsaspekten och genomförandet är viktiga delar av tävlingsuppgiften.

De flesta förslagen behöver någon form av bearbetning för att klara det snabba genomförande på plats, som tävlingen efterfrågar. Juryn har koncentrerat sin bedömning på de förslag och koncept som klarar en sådan anpassning till verkligheten, och som samtidigt kan bjuda på ett oväntat möte med materialet, det vill säga förslag som svarar mot en sammanvägning av både funktionskrav och gestaltning och som skapar ett caférum för både möten och paus, och som samtidigt visar upp materialet betong och attraherar besökaren i den stora mässhallen.

JURYNS BESLUT

Jury har beslutat att tilldela första pris till förslaget *”Kolonnad”* med 20 000 kr.

Vidare har 6 förslag utsetts till Hedersomnämnande (utan inbördes ordning, här presenterade med motto i bokstavsordning):
Balett i betong
Concrete curtains
Dungen
Kopp La Av
Versatil
Woven – en väv av betong

Stockholm 2016-01-11

Peter Söderberg,
projektchef Stockholmsmässan/Nordbygg

Henrik Vinell,
Strängbetong (representant för Svensk Betong)

Susanna Bremberg
arkitekt SAR/MSA representant för STD, Svenska Teknik & Designföretagen

Joakim Lyth,
arkitekt SAR/MSA utsedd av Sveriges Arkitekter

Malin Löfsjögård,
vd Svensk Betong

JURYN VILL RIKTA ETT STORT TACK TILL ALLA TÄVLINGSDELTAGARE.

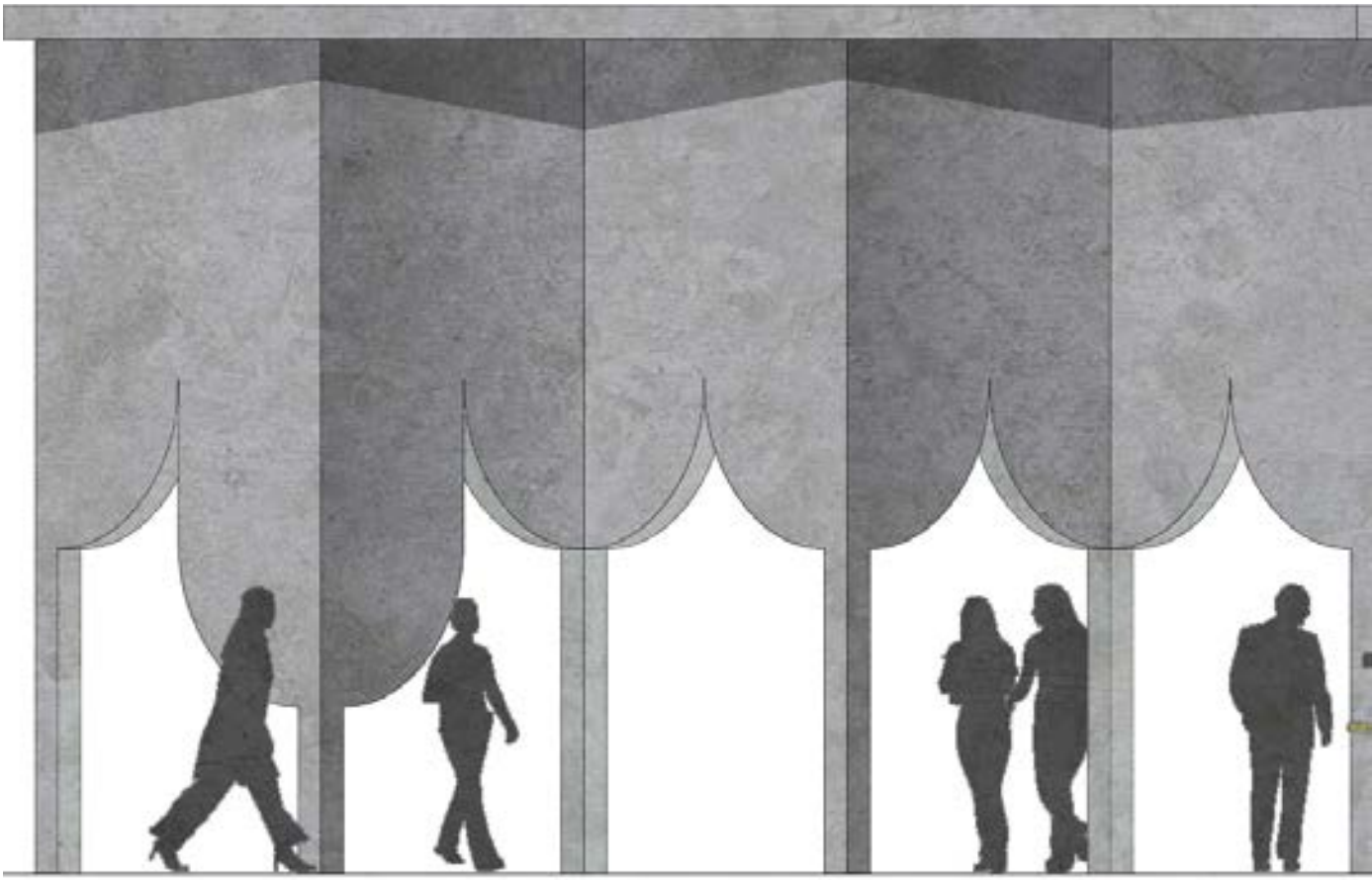

1:A PRIS, SEK 20 000 KR

KOLONNAD

Förslagsställare: Anton Bogårdh och Anders Stenholm, KTH Arkitektur

Ett elegant förslag, stramt i sin presentation, subtilt och poetiskt i sitt utförande, enkelt i sitt teatrala grepp på rummet. En skiktad scenografi skapar siluetter som av en veckad baldakin och ger ett flexibelt rum som också syns på håll. Ett på avstånd närmast textilt, lätt och svalt uttryck förvandlas när man närmar sig till en tydlig avgränsad rumslighet, uppbyggd av pelare och skivor i olika höjd. Som en kolonnad längs en sydlig piazza leker förslaget med skalan i mässhallen och erbjuder ett avgränsat rum i det stora. Draperingar tycks ömsom sväva över caférummet med hjälp av smäckra pelare, ömsom nästan nå mark och ge stadiga väggar för skydd där behovet för detta finns. Ljussättning blir här även del av förslagets dramaturgi.

Förslaget vänder i sin enkelhet på begreppet om betong som ett tungt och bärande material, och skapar samtidigt en flexibel och översiktlig miljö, avgränsad, men väl synlig. Konstruktionen behöver viss bearbetning för att kunna verkställas, till exempel behöver skala och dimension ses över, skivelement lättas upp och skarvar och fogar granskas i detalj. Juryn bedömer att förslaget bör klara en sådan anpassning utan att dess rumsliga kvaliteter eller grundkoncept går förlorade.

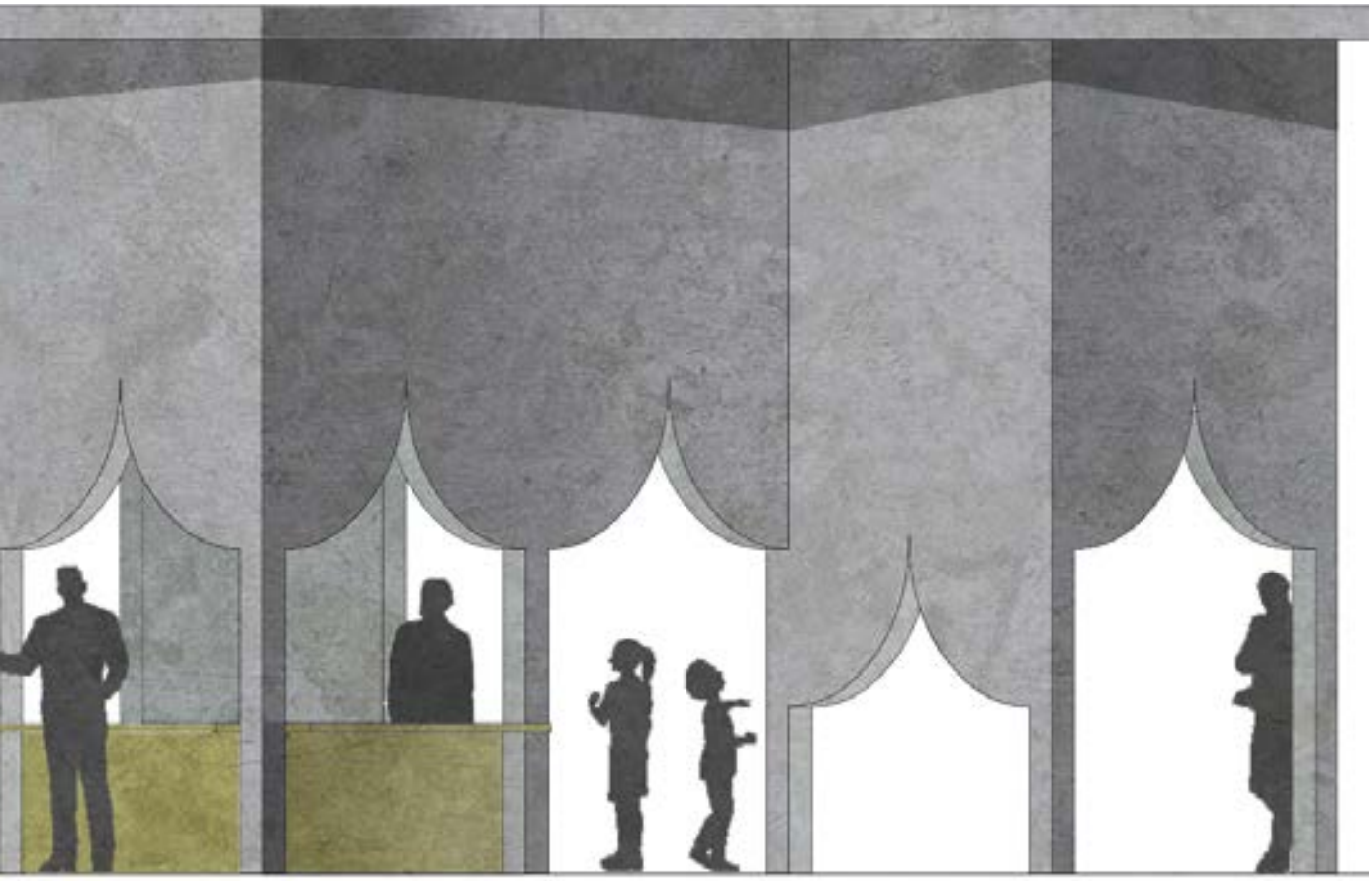

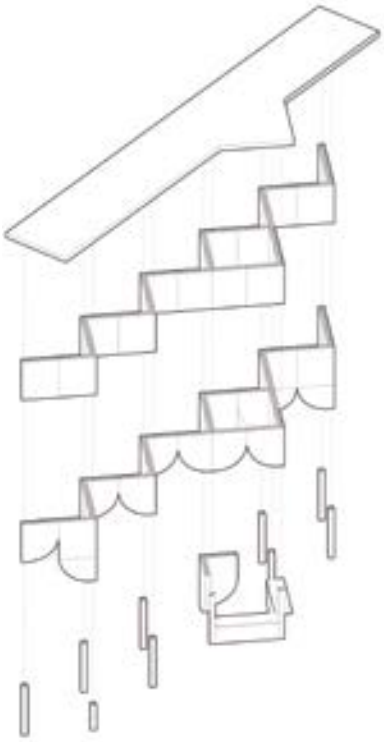

HEDERSOMNÄMNANDE:

BALETT I BETONG

Förslagsställare: Robert Granstam och Alexander Stark, LTU (Luleå tekniska universitet)

Förslaget är närapå matematiskt i sin precision, tydligt i sitt rumsskapande, och ger ett lätt uttryck trots att det är uppbyggt helt i betongskivor. Det tilltalar i sin enkelhet och i det väl genomtänkta utförandet, där gjutna skivor i princip blir självbärande, när de kopplas samman med hjälp av fogar i metall. Det brister dock till viss del i en mer poetisk dimension av den rumsliga gestaltningen. Konkava eller konvexa skivelement i olika höjd ställs samman i cirkelformade rum beroende på den rumskapande funktion de ges – 2 inneslutande caférum placeras kring en bar som bjuder in till möten. Grafisk betong används för ytbehandling av elementen, dess potential hade med fördel kunnat utnyttjas mer, liksom möjligheten till variation och spel med ljus i kopplingarna mellan de sammanfogade skivorna.

HEDERSOMNÄMNANDE:

CONCRETE CURTAINS

Förslagsställare: Gabriella Grönlund och Frida Björklund, Institutionen för arkitektur, Chalmers

Förslaget arbetar med kontrasten mellan betongens tyngd och ett intryck av lätt skirhet, och tycks vilja närma sig känslan av ett mjukt draperi snarare än ett tungt byggnadsmaterial. Tunna lager av betong klär in skivor av sträckmetall, som här används som armering, och en transparens uppnås genom olika djup och tjocklek på betongytan. För att genomföras skulle betongen behöva sprutas på metallen och fästytan bearbetas, och uttrycket skulle förvandlas till en putsad, veckad vägg, snarare än gracila, transparenta element i betong. Väggelementen blir samtidigt för tunna för att självbärande kunna rama in ett café, och rummets funktion förblir otydlig. Däri ligger förslagets brister, som i övrigt tilltalar i sin lekfullhet och sin utmanande inställning till hur materialet betong skulle kunna användas.

HEDERSOMNÄMNANDE:

DUNGEN

Förslagsställare: Rickard Jacobsson och Agnes Gidenstam, Institutionen för arkitektur, Chalmers

En vacker idé, där gläntan i skogen blir en plats för paus i en stimmig mässhall. Förslaget spelar på ett roligt och oväntat sätt med våra sinnen, där betongen gjuts till fiktiva träd i form av pelare i olika storlek. Förslaget lyckas dessvärre inte skapa ett caférum som är möjligt att genomföra inom de ramar och förutsättningar som programmet ger. Förslagsställarna arbetar dessutom med värme, kyla och ljuskomponenter i de olika gjutna elementen och förslagets intryck som helhet blir därigenom komplicerat. Den rumsliga elegansen i gläntan går förlorad då enkelheten inte bearbetats, snarare invecklats. För många element gör också att caféet blir svårt att producera inom given tidsram och de vajerinfästningar som skulle behövas för att säkra pelarelementen i överkant gör både att uttrycket skulle förändras drastiskt vid genomförande, samt att förslaget blir svårgenomförbart.

HEDERSOMNÄMNANDE:

KOPP LA AV

Förslagsställare: Aleksej Beilin, Martin Lindholm och Rebecca Johansson, Institutionen för arkitektur, Chalmers

Ett lätt och lekfullt förslag som med hjälp av fyra kaffekoppar i primärfärger skapar ett café som en tydlig samlingsplats i mässhallen. Betongelement i form av infärgade skivor sätts samman som ett slags ”korthus” där koppens öra bildar låsfunktion i vinkelformade rum som inramar en caféyta. Förslaget är samtidigt förförande enkelt och frustrerande banalt, och många frågor uppstår kring möblering och caféfunktion kring de uppställda väggelementen. Funktionen tycks fungera väl, men en påver presentation gör förslaget till viss del svårläst och förslagsställarna kunde arbetat mer med caféets plan och funktion för att övertyga juryn om att enkelheten i detta fall är genialisk, inte trivial och om att lekfullheten upplevs även som cafébesökare på plats och väcker nyfikenhet på materialet betong.

HEDERSOMNÄMNANDEN:

VERSATIL

Förslagsställare: Robin Bylund och Mattias Nilsson, Institutionen för arkitektur, Chalmers

Förslaget erbjuder en lekfull upptäcktsfärd där caféet skapas med hjälp av nio olika moduler i form av arketypiska ”hus”, som besökarna antingen går in och sätter sig i, vid eller bredvid. Placeringen av de olika husen kan tyckas slumpartad och deras inbördes relation skulle behövt bearbetas mer för att skapa caféet till exempel runt en samlande enhet – en logik liknande hus kring kyrkan mitt i byn. Fantasifullheten och uppfinningsrikedomen i förslaget tilltalar dock och arbetet med att aktivera alla sinnen – doft genom att gjuta in kryddor i betongen, känsel och hörsel genom arbetet med olika mönster i relief, syn i arbetet med färg, etc – känns upplyftande kreativt. Produktionen av de många olika helgjutna, stora och massiva modulerna är tyvärr alltför tidskrävande, samt svår då det blir tungt och skört att transportera dem till och från mässhallen.

HEDERSOMNÄMNANDEN:

WOVEN – EN VÄV AV BETONG

Förslagsställare: Camilla Vässmar Frick och Elizabeth Johansson, Institutionen för arkitektur, Chalmers

Besökaren bjuds i förslaget flera oväntade möten med materialet betong, som ändrar form och uttryck beroende på var betraktaren befinner sig. Kommer man nära modulelementen blir betongen textil och lånar form och individuellt uttryck från de olika tygformer den gjutits i. På avstånd tycks de spröda, transparenta skärmväggarna istället vara av trä, och är närmast lågmält alldagliga i sin enkla avgränsning av caférummet. Förslaget närmar sig ett designprojekt, där olika enheter kopplas samman till en större möbel, alltefter behov och funktion. Förslagsställarna har noggrant undersökt och arbetat fram en metod för att framställa modulelementen och presenterat sin process på ett tilltalande sätt. Frågetecken uppstår dock kring sammankopplingarna och stabiliteten i konstruktionen som helhet. Väggkonstruktionens låsning måste bearbetas för att bli realistisk i sitt slutliga genomförande. Stor potential finns för utveckling av modulelementen. Den utmanande konstruktion som här skapats tycks dock kräva mer produktionstid än vad projekttiden här kan erbjuda.

Alla deltagare. Fullständiga förslag finns på www.arkitekt.se/tävlingar

nr	*Motto*	*BILD*	**Förslagställare**	**Skola**
1	PIPE		*Gustaf Westman* *Markus Elmfors*	*Chalmers*
2	**Kolonnad *1a pris***		**Anton Bogårdh** **Anders Stenholm**	**KTH**
3	Tillbakablick		*Daniel Backlund* *Arvid Carlström*	*KTH*
4	Skrivrum		*Jens Ljunggren* *Niklas Nordström*	*Chalmers*
5	Snäckan - en kanelbulle på språng - i betong!	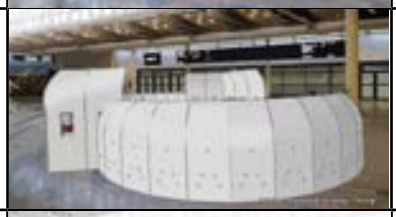	*Selma Sinanovic* *Anton Arnby*	*Chalmers*
6	Rörlig		*Kalle Hellmark* *Angelina Kjellén*	*Chalmers*
7	Lätt som ett löv		*Geir Söderin* *Mikael Junehag*	*Chalmers*

8	Concrete way to heaven		*Cornelia Franzén* *Rebecka Bolt*	*Chalmers*
9	Värmebölja		*Mikaela Andersson-Anderson* *Linnea Freij*	*Chalmers*
10	Parasit		*Eira Andersson* *Elin Laksjö Svensson*	*Chalmers*
11	Cloud	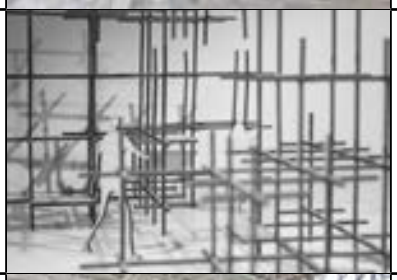	*Carl Pettersson* *Louis Castaing*	*Chalmers*
12	Att vilja sväva		*Johan Hammarberg* *Hans Carlsson*	*Chalmers*
13	Grey Light		*Cajsa Tingdal* *Sofia Panai Poor*	*Chalmers*
14	**Versatil Hedersomnämnd**		**Robin Bylund** **Mattias Nilsson**	**Chalmers**
15	The Spine		*Anisia Gorchov* *Ashour Napoleon Hermez*	*Chalmers*

16	Massa ljud	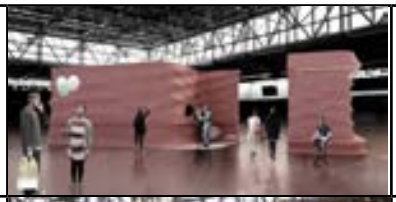	*Martin Login* *Lina Svensdotter*	*Chalmers*
17	**Woven -** **en väv av betong** **Hedersomnämnd**		***Camilla Vässmar Frick*** ***Elizabeth Johansson***	***Chalmers***
18	Balansakt		*Gustaf Söderling*	*Chalmers*
19	De korsande banor		*Zainab Waleed Majid*	*LTH*
20	Spänd integritet		*Mikael Andersson* *Jan Sahlberg*	*Chalmers*
21	Gränslös mur		*Oskar Simann* *Jonathan Hultgren*	*UMA och HDK*
22	Inside out	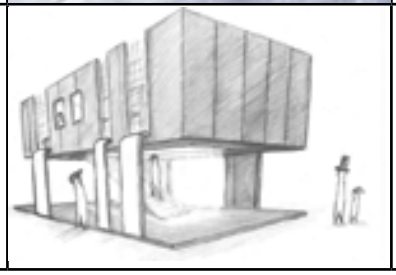	*Erik Lidén* *Einar Persson*	*Chalmers*

23	Betongdrömmar		*Andrzej Cahlenstein* *Albin Lindgren*	*Chalmers*
24	Konstruktionen gjuts i modulen		*Erik Schönning* *Magdalena Bjerkefors*	*Chalmers*
25	**Dungen** **Hedersomnämnd**		***Rickard Jacobsson*** ***Agnes Gidenstam***	***Chalmers***
26	Organisk Struktur		*Mats Andersson* *Samira Khojasteh*	*Chalmers*
27	**Kopp la Av** **Hedersomnämnd**		***Aleksej Beilin*** ***Martin Lindholm*** ***Rebecca Johansson***	***Chalmers***
28	Cuboid Café – have it your way		*Donia Aslanzadeh* *Leo Lindegård*	*Chalmers*
29	Norrskensbaren – Brutalism is the new blue		*Anton Nordfeldt*	*Chalmers*
30	**Concrete Curtains** **Hedersomnämnd**		***Gabriella Grönlund*** ***Frida Björklund***	***Chalmers***

31	Våg		*Linus Lundquist* *Siri Bjärhall*	*Chalmers*
32	Sensuell betong		*Fredrik Gärdhammar*	*KTH*
33	**Balett i betong** **Hedersomnämnd**		***Robert Granstam*** ***Alexander Stark***	***LTU***
34	Curtain Walls		*David Shanks*	*Chalmers*
35	Motsägelser		*Marcelo Rovira Torres*	*KTH*
36	Point Break – Break Point		*Alexander Jansson* *Tommy Vince*	*UMA*
37	Ljuspunkt		*Hjalmar Bolinder* *Samuel Eliasson* *Alexander Gösta*	*Chalmers*
38	Gjuten koppling		*Samuel Vilson* *Fabian Reppen*	*Chalmers*
39	Snittet		*Bodil Perneborn* *Marcus Blomqvist*	*Chalmers*

40	Mondriansk betong		*Mattias Floxner* *Karl Lindstrand*	*KTH*
41	Ur resterna	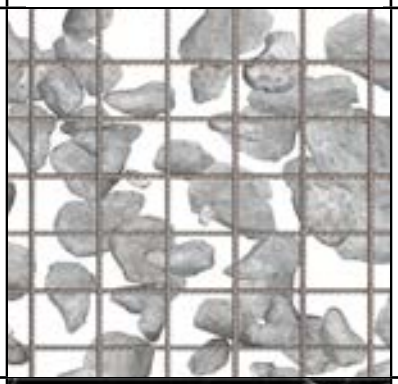	*Caroline Gynther* *Dan Lindau*	*KTH*
42	Jag är betong		*Buster Rönngren* *Jack Dalla Santa* *Agnes Paljak*	*KTH*
43	Hemlig tjänare		*Carl Darenlind*	*Chalmers*
44	Betongdjungel		*Anna Olofsson* *Felicia Olofsson*	*LTH*
45	Ping Pong Betong		*Ellinor Eskilsson* *Carl Ydergård*	*Chalmers*

NORDBYGG
BYGG • VVS

Svensk Betong

Sveriges Arkitekter
Swedish Association
of Architects

Svenska Teknik &
Designföretagen
almega